

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC GIÁO DỤC

LÊ MINH HIỆP

**PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CỬ NHÂN NGÔN NGỮ
ANH Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ TIẾP CẬN BỘ
TIÊU CHUẨN CHẤT LƯỢNG CỦA AUN-QA**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 9.14.01.14

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

HÀ NỘI - 2022

CÔNG TRÌNH ĐƯỢC HOÀN THÀNH TẠI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC GIÁO DỤC - ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

Người hướng dẫn khoa học:

- 1. PGS. TS. Trịnh Văn Minh**
- 2. PGS. TS. Nguyễn Quang Giao**

Luận án được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án tiến sĩ tại Trường Đại học Giáo dục – Đại học Quốc gia Hà Nội.

Có thể tìm hiểu luận án tại:

- Thư viện Quốc gia Việt Nam
- Trung tâm Thông tin - Thư viện, Đại học Quốc gia Hà Nội

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Quá trình đổi mới giáo dục - đào tạo ở nước ta đã và đang đặt ra những yêu cầu mới về nội dung và chương trình đào tạo ở các bậc học trong hệ thống giáo dục quốc dân. Đặc biệt, từ khi triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương 8, Khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, giáo dục đại học của Việt Nam đã thực sự đổi mới tiệm cận với thế giới. Văn hóa chất lượng được đề cập không phải mang tính hình thức mà xuất phát từ nhu cầu và điều kiện thực tế của mỗi cơ sở giáo dục. Những bước tiến mới trên các bảng xếp hạng quốc tế cho thấy, giáo dục đại học đã mạnh dạn đặt mình trong sân chơi lớn và sẵn sàng thay đổi, hoàn thiện để bước vào cuộc “sát hạch” mang tên: tự chủ đại học

Thực tế hoạt động đào tạo trong các trường đại học ngoại ngữ (ĐHNN) cho thấy, công tác phát triển chương trình đào tạo (CTĐT) trong các trường cũng chưa được chú trọng đúng mức, chưa có nhiều trường đầu tư vào công việc này, CTĐT cùng khối ngành thường có nhiều môn học giống nhau, không có đặc thù của từng trường, có trường tổ chức dạy những môn học mà nhà trường có giảng viên chứ không phải dạy những môn học mà xã hội và người học cần; có trường quá tập trung vào lý thuyết; có trường lại quá tập trung vào trang bị kỹ năng thực hành, không có nền tảng kiến thức vững; CTĐT không theo kịp với sự phát triển, tức chưa đáp ứng được yêu cầu của xã hội... Hoặc thiếu người được đào tạo chuyên sâu về xây dựng chương trình. Mạng lưới đảm bảo chất lượng của các trường đại học ASEAN đã đưa ra sáng kiến đánh giá chất lượng giáo dục đại học theo những tiêu chuẩn đảm bảo chất lượng chung của khu vực ASEAN (ASEAN University Network - Quality Assurance, viết tắt là AUN-QA). Đây cũng là cách mà mạng lưới các trường đại học ASEAN nâng cao đánh giá chất lượng chương trình đào tạo theo chuẩn AUN nhằm giúp các trường biết chương trình đào tạo đã đạt đến cấp độ nào trên thang đánh giá của khu vực; đồng thời, để phát hiện chương trình còn tồn tại những gì cần khắc phục nhằm đảm bảo chương trình đạt chất lượng ngang tầm các chương trình cùng lĩnh vực trong khu vực ASEAN.

Do vậy, công tác phát triển CTĐT trong các trường ĐHNN thực sự cần thiết phải thay đổi nhằm cải thiện nội dung, sửa đổi và bổ sung những nội dung mới, làm cho giáo dục đại học phù hợp hơn với hoàn cảnh và nhu cầu của đất nước và đảm bảo xu thế hội nhập, xóa đi những tồn tại hiện có trong CTĐT đại

học. Ngoài ra, những thay đổi trong xã hội có xu hướng đòi hỏi phải có những thay đổi tương ứng ngay trong CTĐT đại học bởi đó là bước đệm quan trọng để người học tham gia vào thế giới việc làm. Việc đổi mới CTĐT có vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực.

Chính vì lý do đó, tác giả lựa chọn đề tài: ***“Phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA”*** làm đề tài luận án tiến sĩ chuyên ngành quản lý giáo dục.

2. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và đánh giá thực trạng về phát triển chương trình đào tạo, hệ thống các tiêu chuẩn của AUN - QA, luận án đề xuất các biện pháp phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

3.1. Khách thể nghiên cứu: CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở trường ĐHN

3.2. Đối tượng nghiên cứu: Phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHN Việt Nam tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA.

4. Câu hỏi nghiên cứu

4.1. CTĐT các trường đại học ngoại ngữ trong bối cảnh hội nhập đang đặt ra cho các nhà quản lý những vấn đề gì?

4.2. Có thể nghiên cứu nội hàm bộ tiêu chuẩn kiểm định chất lượng CTĐT của AUN-QA vận dụng vào các bước của chu trình phát triển CTĐT để phát triển CTĐT giải quyết các vấn đề đó không?

4.3. Nếu nghiên cứu yêu cầu bộ tiêu chuẩn kiểm định chất lượng CTĐT của AUN-QA và vận dụng vào quy trình phát triển CTĐT thì có thể phát triển CTĐT cho các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA nhằm nâng cao chất lượng và hội nhập quốc tế hay không?

5. Giả thuyết khoa học

Trong những năm qua công tác phát triển CTĐT ở các trường ĐHN đã đạt được những kết quả quan trọng, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo trong các trường ĐHN. Tuy nhiên, CTĐT các trường ĐHN vẫn còn có những bất cập, hạn chế. Trên cơ sở nghiên cứu, luận án đã đề xuất được hệ thống biện pháp phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA là hết sức cần thiết, trong đó tuân thủ các bước khoa học về phát triển CTĐT như: Phân tích nhu cầu, xác định mục tiêu

chuẩn đầu ra; Xây dựng thiết kế chương trình; Thực thi chương trình; Kiểm tra, đánh giá, điều chỉnh CTĐT tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA. Kết quả khảo nghiệm và thử nghiệm cho thấy các biện pháp luận án đề xuất có tính khả thi và cần thiết. Nếu các biện pháp này được lãnh đạo, quản lý các trường đại học ngoại ngữ nghiên cứu, ứng dụng phù hợp với thực tiễn thì sẽ có ảnh hưởng tích cực đến nâng cao chất lượng, hiệu quả CTĐT, trực tiếp góp phần nâng cao chất lượng đào tạo ở các trường ĐHNN đáp ứng tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

6. Nhiệm vụ nghiên cứu

6.1. Nghiên cứu lý luận làm sáng tỏ những vấn đề lý luận về phát triển CTĐT và quản lý phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh tại các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

6.2. Phân tích, đánh giá thực trạng CTĐT, phát triển CTĐT và quản lý phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

6.3. Đề xuất các nhóm biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA. Khảo nghiệm đánh giá tính cấp thiết và tính khả thi các biện pháp phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

6.4. Thử nghiệm một biện pháp nhằm đánh giá hiệu quả, làm tiền đề cho việc ứng dụng vào quản lý phát triển CTĐT trong trường ĐHNN.

7. Phạm vi nghiên cứu

7.1. Về đối tượng nghiên cứu: Biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh trong các trường ĐHNN.

7.2. Về thời gian

Số liệu nghiên cứu: Thu thập từ năm 2017-2021

Đề xuất biện pháp để thực hiện: Từ năm 2023

7.3. Về không gian: Nghiên cứu tại một số trường ĐHNN tại Việt Nam: Trường ĐHNN - Đại học Đà Nẵng, Trường ĐHNN - Đại học Huế và Trường ĐHNN - Đại học Quốc gia Hà Nội.

8. Những luận điểm bảo vệ

8.1. Chất lượng đào tạo ngoại ngữ hiện nay tại các trường đại học đang đặt ra nhiều vấn đề cần được quan tâm, trong đó cấp thiết nhất là phát triển CTĐT.

8.2. Chuẩn chất lượng đào tạo theo AUN-QA là bộ công cụ phù hợp và hiệu quả cho việc phát triển CTĐT ngoại ngữ ở Việt Nam hiện nay.

8.3. Các biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh tại các trường đại học ngoại ngữ hiện nay cần thường xuyên rà soát, điều chỉnh, cải tiến tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA.

9. Những đóng góp mới của luận án

9.1. Về mặt lý luận

Làm sáng tỏ một số vấn đề lý luận liên quan đến phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tại các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

Đề xuất các nội dung cốt lõi phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tại các trường đại học ngoại ngữ ở Việt Nam tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

9.2. Về mặt thực tiễn

Đánh giá được thực trạng các CTĐT và phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh tại các trường ĐHNN ở Việt Nam từ trước đến nay, đưa ra một số biện pháp về phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh trong các trường ĐHNN Việt Nam, thử nghiệm một biện pháp phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tại các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN – QA giúp các trường có cái nhìn tổng quát về phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA, một trong nhiều tham chiếu quan trọng hiện nay đối với các trường ĐH Việt Nam.

10. Phương pháp nghiên cứu

10.1. Phương pháp nghiên cứu lý thuyết

Phân tích, tổng hợp, hệ thống hóa và khái quát hóa các tri thức chủ yếu trong các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước, các văn kiện của Đảng và Nhà nước liên quan đến vấn đề chất lượng, CTĐT để xác định cơ sở lý luận của vấn đề nghiên cứu.

Tổng kết các kinh nghiệm quốc tế về phát triển chương trình đào tạo ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA nhằm tham khảo và xác định thêm cơ sở để tiến hành đề xuất, triển khai một số nhóm biện pháp theo tiếp cận ĐBCL của AUN - QA để thực hiện có hiệu quả phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tại các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

10.2. Phương pháp nghiên cứu thực tiễn

Điều tra khảo sát: Xây dựng phiếu hỏi để thu thập ý kiến của các đối tượng khảo sát về thực trạng CTĐT và phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh tại các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN – QA.

Phương pháp nghiên cứu sản phẩm hoạt động: Nghiên cứu các Nghị quyết, chiến lược phát triển, báo cáo tổng kết và phương hướng năm học trong các năm từ 2017-2021, các đề án xây dựng và phát triển CTĐT ngành, chuyên ngành đạt chuẩn quốc tế ở một số trường ĐHNN để có cơ sở đối sánh với thực trạng thông qua kết quả khảo sát.

Phương pháp chuyên gia: Tiến hành lấy ý kiến chuyên gia và các nhà quản lý thực tiễn về hoạt động phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tại các trường đại học ngoại ngữ.

Một số công cụ trợ giúp: Sử dụng phần mềm SPSS, EXCEL; phần mềm phân tích và đánh giá chuyên dụng trong đo lường và đánh giá câu hỏi thi, đề thi.

11. Cấu trúc của luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, khuyến nghị, tài liệu tham khảo và phụ lục, luận án có cấu trúc gồm 3 chương.

Chương 1: Cơ sở lý luận của phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN – QA.

Chương 2: Cơ sở thực tiễn của phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

Chương 3: Biện pháp phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

CHƯƠNG 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CỬ NHÂN NGÔN NGỮ ANH Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ TIẾP CẬN BỘ TIÊU CHUẨN CHẤT LƯỢNG CỦA AUN-QA

1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề

1.1.1. Các nghiên cứu về phát triển chương trình giáo dục đại học

1.1.2. Các nghiên cứu về chất lượng và đảm bảo chất lượng trong đào tạo đại học

1.1.3. Một số nhận xét và khoảng trống cần tập trung nghiên cứu

Các công trình luận bàn về CTĐT tiếp cận ở các góc độ khác nhau, trong đó tập trung luận bàn về: Sự cần thiết phát triển chương trình; nội dung các bước phát triển chương trình (phân tích nhu cầu; xác định mục tiêu, chuẩn đầu ra; thiết kế chương trình, thực thi, đánh giá và cải tiến chương trình). Các công trình nghiên cứu đều thống nhất nhận định, phát triển chương trình là một quá trình liên tục và toàn diện trên các mặt, và một số công trình bước đầu đưa ra phương thức phối hợp, phát huy các lực lượng (chuyên gia, tư vấn, trong và ngoài nhà trường...) để phát triển chương trình giáo dục. Đảm bảo chất lượng bên trong trường ĐH, đặc biệt là theo tiếp cận AUN là vấn đề còn khá mới mẻ, việc nghiên cứu xây dựng hệ thống ĐBCL ở trường ĐH chưa được nghiên cứu đầy đủ và có hệ thống.

Tuy các công trình đã tiếp cận nghiên cứu theo hướng đa chiều, đa lĩnh vực trong phát triển chương trình và đảm bảo chất lượng. Song chưa có công trình nào nghiên cứu phát triển CTĐT ở các trường ĐHNN theo hướng tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của Mạng lưới đảm bảo chất lượng của các trường đại học ASEAN. Cụ thể khoảng trống mà luận án cần tập trung làm rõ: 1) Nghiên cứu CTĐT của các trường ĐHNN bao gồm những thành tố cơ bản nào. 2) Phát triển CTĐT ở các trường ĐHNN cần tuân thủ những bước căn bản nào.

Đối chiếu với tiêu chuẩn đảm bảo chất lượng của mạng lưới các trường đại học ASEAN để cụ thể hóa các bước và các nội dung phát triển CTĐT ở các trường ĐHNN để đáp ứng với các tiêu chuẩn đó. Trên cơ sở khung lý luận đó, cần nghiên cứu đánh giá thực trạng và đề xuất biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN theo hướng tiếp cận mạng lưới đảm bảo chất lượng của các trường đại học ASEAN.

1.2. Chương trình đào tạo và quản lý phát triển chương trình đào tạo

1.2.1. Phát triển

Phát triển là khuynh hướng vận động đã xác định về hướng đi lên của các sự vật từ thấp đến cao, từ kém hoàn thiện đến hoàn thiện hơn... Nhưng nếu hiểu sự vận động phát triển một cách biện chứng toàn diện, sâu sắc thì trong tự bản thân sự vận động phát triển đã bao hàm sự vận động thụt lùi, đi xuống với nghĩa là tiền đề, điều kiện cho sự vận động đi lên, hoàn thiện.

1.2.2. Chương trình đào tạo

CTĐT là tập hợp của toàn bộ các hoạt động được lập kế hoạch để thực hiện các mục tiêu và mong muốn của một hệ thống giáo dục trong một quốc gia hoặc trong một cơ sở giáo dục. Quan niệm về CTĐT không đơn giản là chỉ cách định nghĩa mà nó còn thể hiện rất rõ quan điểm về đào tạo. Dù hiểu chương trình đào tạo theo cách nào đi nữa thì CTĐT luôn giữ một vị trí quan trọng, mang tính nền tảng của mọi quá trình tổ chức dạy và học. Chính vì vậy việc xây dựng, phát triển CTĐT đảm bảo chất lượng là rất cần thiết.

1.2.3. Phát triển chương trình đào tạo

Phát triển CTĐT là một quá trình liên tục nhằm hoàn thiện không ngừng CTĐT cho tương thích với trình độ phát triển của kinh tế - xã hội, khoa học và công nghệ, của đời sống xã hội nói chung. Theo đó, CTĐT là một thực thể không phải được thiết kế một lần là xong, mà được phát triển, bổ sung, hoàn thiện tùy theo sự thay đổi của trình độ phát triển kinh tế - xã hội, của thành tựu khoa học- kỹ thuật và công nghệ, và cũng là theo yêu cầu của thị trường sử dụng lao động. Nghĩa là, khi mục tiêu đào tạo của nền giáo dục quốc dân thay đổi để đáp ứng nhu cầu xã hội, thì CTĐT cũng phải thay đổi theo, mà đây lại là quá trình diễn ra liên tục nên CTĐT cũng phải được không ngừng phát triển và hoàn thiện.

Để xây dựng và phát triển CTĐT, cần lưu ý đến 10 nguyên tắc sau: 1. Thay đổi chương trình là cần thiết và không thể tránh được; 2. Thay đổi chương trình là sản phẩm của thời đại; 3. Các thay đổi trong chương trình xảy ra ở giai đoạn đầu có thể cũng tồn tại và đan xen với những thay đổi ở giai đoạn sau; 4. Thay đổi chương trình chỉ xảy ra ở giai đoạn sau; 4. Thay đổi chương trình chỉ xảy ra khi con người bị thay đổi; 5. XDCT là một hoạt động nhóm hợp tác; 6. XDCT về cơ bản là một quá trình chọn lựa giữa nhiều khả năng thay thế; 7. XDCT không bao giờ kết thúc; 8. XDCT sẽ hiệu quả hơn nếu như đó là một quá trình toàn diện, chứ không phải là quá trình từng phần; 9. XDCT sẽ hiệu quả hơn nếu nó tuân theo một quá trình có hệ thống; 10. XDCT bắt đầu từ chương trình hiện hành.

1.2.4. Quản lý phát triển chương trình đào tạo

Quản lý phát triển CTĐT là những tác động của chủ thể quản lý vào quá trình phát triển CTĐT nhằm thực hiện mục tiêu giáo dục đại học. Quản lý phát triển CTĐT bao gồm các khâu quản lý về kế hoạch và tổ chức thực hiện kế hoạch hiệu quả; phối hợp chặt chẽ với các bên liên quan trong việc xây dựng và triển khai thực hiện; đảm bảo các nguồn lực về phục vụ quản lý phát triển CTĐT; sử dụng nguồn nhân lực hiệu quả; cung cấp đầy đủ tài liệu, học liệu của quá trình đào tạo; chú trọng quản lý cơ sở vật chất thông qua kế hoạch mua sắm, sửa chữa, kiểm tra và giám sát quá trình sử dụng. Bên cạnh đó, quản lý phát triển CTĐT còn bao gồm các khâu quản lý về mục tiêu, nội dung, phương pháp, các điều kiện đảm bảo chất lượng đối với quá trình dạy-học hay phương pháp kiểm tra, đánh giá người học.

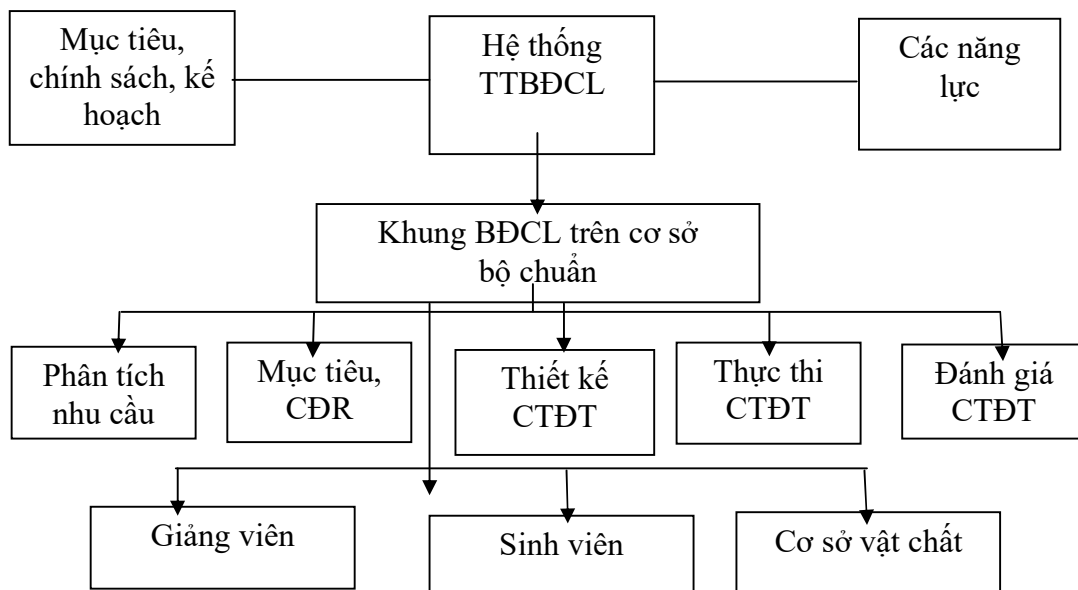
1.2.5. Quan niệm, nội dung, cách tiếp cận phát triển chương trình đào tạo

1.2.5.1. Các tiếp cận chương trình đào tạo

Bao gồm: tiếp cận nội dung, tiếp cận mục tiêu và tiếp cận phát triển.

1.2.5.2. Nội dung phát triển chương trình đào tạo: bao gồm 5 bước

- Phân tích tình hình;
- Xác định mục đích chung và mục tiêu cụ thể ;
- Thiết kế chương trình;
- Thực thi chương trình;
- Đánh giá chương trình.

Sơ đồ 1.1: Quy trình phát triển chương trình đào tạo khép kín
(Nguyễn Đức Chính)

1.3. Tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA và ưu thế đánh giá chương trình đào tạo đại học ngoại ngữ theo tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

1.3.1. Chất lượng

1.3.2. Tiêu chuẩn chất lượng chương trình đào tạo của AUN-QA

1.3.3. Ưu thế đánh giá chương trình đào tạo đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

1.4. Chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ

1.4.1. Quan niệm chương trình đào tạo và phát triển chương trình đào tạo ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

1.4.1.1. Chương trình đào tạo ở trường đại học ngoại ngữ

1.4.1.2. Phát triển chương trình đào tạo ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

1.4.2. Nội dung chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ

1.4.2.1. Mục tiêu, nội dung đào tạo

1.4.2.2. Hình thức, phương pháp đào tạo

1.4.2.3. Đội ngũ giảng viên

1.4.2.4. Cơ sở vật chất và trang thiết bị

1.4.2.5. Kiểm tra, đánh giá đào tạo

1.5. Nội dung phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

1.5.1. Phân tích nhu cầu

1.5.2. Thiết kế chương trình đào tạo

1.5.3. Thực thi chương trình đào tạo

1.5.4. Kiểm tra, đánh giá thực hiện chương trình

1.6. Những yếu tố ảnh hưởng đến phát triển chương trình đào tạo ở các trường đại học ngoại ngữ theo tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

1.6.1. Mục tiêu đào tạo

Mục tiêu đào tạo của các trường đại học ngoại ngữ, có ảnh hưởng quan trọng hàng đầu đến phát triển chương trình đào tạo, là nhân tố chi phối thường xuyên, đòi hỏi chương trình phải luôn có sự điều chỉnh, bổ sung, phù hợp với sứ mạng và tầm nhìn của cơ sở giáo dục đại học, phù hợp với mục tiêu của giáo dục đại học quy định tại Luật giáo dục đại học, bao quát được cả các yêu cầu

chung và yêu cầu chuyên biệt mà người học cần đạt được sau khi hoàn thành chương trình đào tạo.

1.6.2. Đội ngũ giảng viên

Giảng viên là người trực tiếp giảng dạy các môn học/ học phần trong chương trình, là người hiện thực hóa CTĐT và truyền đạt kiến thức, kỹ năng, để đạt được mục tiêu đào tạo đặt ra. Trình độ, năng lực, phẩm chất đạo đức nghề nghiệp và lòng nhiệt tình của giảng viên sẽ ảnh hưởng tới kết quả phát triển CTĐT. Nếu đội ngũ giảng viên các trường đại học ngoại ngữ có tâm huyết, trình độ, năng lực sẽ có nhiều đóng góp vào các khâu xây dựng, đề xuất chỉnh sửa, bổ sung, phát triển CTĐT, bảo đảm CTĐT đáp ứng chuẩn AUN – QA.

1.6.3. Cơ sở vật chất, trang thiết bị

Cơ sở vật chất, trang thiết bị của các trường đại học ngoại ngữ ảnh hưởng trực tiếp tới việc thực thi CTĐT. Bởi nếu cơ sở vật chất, trang thiết bị không đáp ứng yêu cầu thực thi CTĐT thì dù CTĐT được xây dựng hoàn hảo cũng không thể triển khai thực hiện được. Nhất là trong bối cảnh đổi mới dạy và học ngoại ngữ, với tiêu chuẩn cụ thể, rõ ràng của AUN - QA. Đây cũng là yếu tố ảnh hưởng tới quyết định của ban giám hiệu các trường đại học ngoại ngữ trong việc lựa chọn xây dựng chương trình, thực thi và đánh giá CTĐT.

1.6.4. Xu thế hội nhập và yêu cầu nâng cao chất lượng học ngoại ngữ

Hội nhập quốc tế về giáo dục hay tự do hóa thương mại về dịch vụ giáo dục được xem là tất yếu trong xu thế phát triển chung hiện nay. Nhất là sau khi Việt Nam đã trở thành thành viên chính thức của Tổ chức Thương mại thế giới (WTO). Hội nhập giúp chúng ta có thể tiếp cận được với các nền giáo dục đại học tiên tiến, có khả năng học tập, kế thừa, chọn lọc và điều chỉnh các mô hình phát triển và quản lý phát triển chương trình giáo dục của các trường đại học lớn trong khu vực và quốc tế phù hợp với truyền thống giáo dục đại học Việt Nam, làm cơ sở cho sự nghiệp đổi mới giáo dục đại học Việt Nam, hội nhập với giáo dục đại học thế giới.

Mặc dù chúng ta chủ động đổi mới giáo dục đại học, nhưng việc hội nhập giúp cho tiến trình đổi mới giáo dục đại học nhanh hơn, đồng bộ hơn và hiệu quả hơn. Tuy vậy, hội nhập cũng đặt ra cho giáo dục Việt Nam những thách thức như sự cạnh tranh gay gắt. Chính vì vậy công tác phát triển và quản lý phát triển chương trình phải đảm bảo được thực hiện theo hướng hiện đại nhưng vẫn giữ được bản sắc dân tộc và định hướng xã hội chủ nghĩa trong đào tạo nguồn nhân lực

phục vụ cho sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Yêu cầu đó, đặt ra cho các nhà lãnh đạo, quản lý phải có chủ trương, biện pháp phát triển CTĐT đặc biệt là CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN – QA.

Tiểu kết chương 1

CHƯƠNG 2

CƠ SỞ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CỬ NHÂN NGÔN NGỮ ANH Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ TIẾP CẬN BỘ TIÊU CHUẨN CHẤT LƯỢNG CỦA AUN - QA

2.1. Kinh nghiệm quốc tế về phát triển chương trình đào tạo

2.2. Khái quát một số trường đại học ngoại ngữ

2.2.1. Trường Đại học ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng

Trường Đại học Ngoại ngữ tiền thân là Cơ sở Đại học Sư phạm ngoại ngữ Đà Nẵng được thành lập theo Quyết định số 395B/QĐ ngày 14/4/1985 của Bộ Giáo dục (cũ), khi đó trường mới có 02 khoa: tiếng Anh và tiếng Nga. Đến tháng 4/1994, Đại học Đà Nẵng được thành lập theo Nghị định số 32/CP của Chính phủ, trong đó Cơ sở Đại học Sư phạm Ngoại ngữ Đà Nẵng trở thành một đơn vị thuộc Đại học Đà Nẵng. Đến ngày 26/8/2002 Trường Đại học Ngoại ngữ thuộc Đại học Đà Nẵng được thành lập theo Quyết định số 709/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ trên cơ sở tách các khoa ngoại ngữ thuộc Trường Đại học Sư phạm – Đại học Đà Nẵng.

2.2.2. Trường Đại học ngoại ngữ - Đại học Huế

Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Huế được thành lập ngày 13 tháng 07 năm 2004 theo Quyết định số 126/2004/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ trên cơ sở sáp nhập các khoa, bộ môn ngoại ngữ từ các trường thành viên thuộc Đại học Huế. Khi mới thành lập trụ sở của Trường được tạm thời đặt tại 27 Phan Đình Phùng, thành phố Huế. Đầu tháng 8/2007, Trường chuyển về khu quy hoạch - Làng Đại học Huế, 57 Nguyễn Khoa Chiêm, Phường An Cựu, thành phố Huế.

2.2.3. Trường Đại học ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội

Trường Đại học Ngoại ngữ – ĐHQGHN tiền thân là Trường Ngoại ngữ thành lập năm 1955 tại Việt Nam Học xá (nay thuộc phường Bách Khoa, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội). Trải qua 60 năm xây dựng và phát triển, Trường trở thành trung tâm đào tạo giáo viên và cán bộ ngoại ngữ lớn nhất, có vị trí trường đầu ngành ngoại ngữ của cả nước.

2.3. Tổ chức khảo sát đánh giá thực trạng phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

2.3.1. Mục đích khảo sát

2.3.2. Nội dung và phương pháp khảo sát

2.3.3. Đối tượng và địa bàn khảo sát

- Đối tượng CBQL, GV ba trường đại học ngoại ngữ: ĐHNN – Đại học Đà Nẵng; ĐHNN – Đại học Huế; ĐHNN – Đại học Quốc gia Hà Nội

+ CBQL: 150 (Mỗi trường 50)

+ GV: 150 (Mỗi trường 50)

- Lực lượng sử dụng SV tốt nghiệp ĐHNN: 50 (NTD)

- Đối tượng SV: Thực hiện điều tra khảo sát: 450 Sinh viên ngành Cử nhân ngôn ngữ Anh ba trường đại học ngoại ngữ gồm: ĐHNN – Đại học Đà Nẵng; ĐHNN – Đại học Huế; ĐHNN – Đại học Quốc gia Hà Nội, trong đó:

+ SV Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng: 150

+ SV Đại học Ngoại ngữ - Đại học Huế: 150

+ SV Đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội: 150

Địa bàn: Tại trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng; Đại học Ngoại ngữ - Đại học Huế; Đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội.

2.3.4. Thời gian khảo sát

Thời gian khảo sát thực hiện từ tháng 02/2021 đến tháng 3/2022

2.4. Thực trạng chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

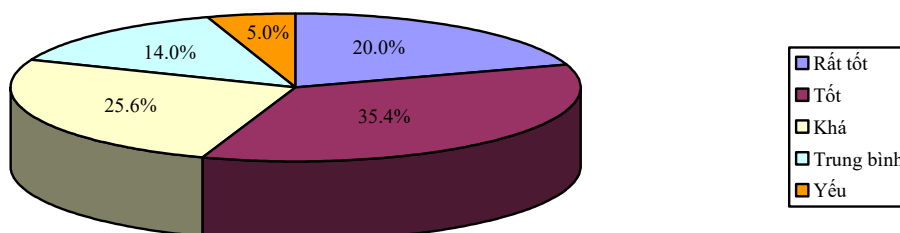
2.4.1. Thực trạng về mục tiêu, cấu trúc và nội dung đào tạo

Bảng 2.1. Kết quả khảo sát CBQL, GV, NTD về thực trạng mục tiêu, cấu trúc và nội dung của CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN

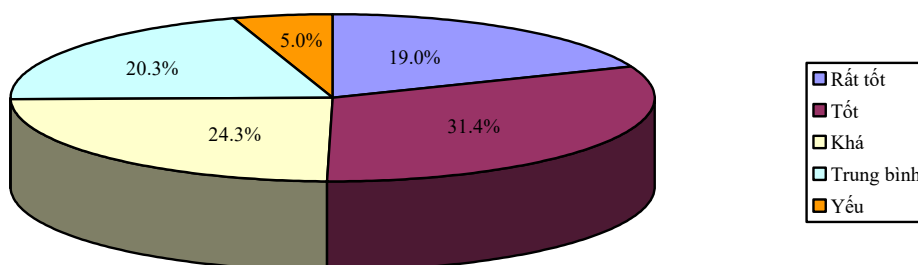
TT	Nội dung tiêu chí	Mức đánh giá				
		Rất tốt (%)	Tốt (%)	Khá (%)	Trung bình (%)	Yếu (%)
1	Mục tiêu của chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh được xác định rõ ràng, phù hợp với sứ mạng và tầm nhìn	20.0	35.4	25.6	14.0	5.0
2	Chuẩn đầu ra CTĐT đáp ứng nhu cầu của người học	24.4	30.0	20.4	21.0	4.2
3	CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh hướng	20.0	30.2	25.5	20.3	4.0

	tối chuẩn đầu ra về kiến thức, kỹ năng, thái độ nghề nghiệp và chuẩn năng lực ngoại ngữ					
4	Bản mô tả CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh đầy đủ thông tin và cập nhật	21.4	35.0	20.6	20.0	3.0
5	CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh có cấu trúc hợp lý, đảm bảo được các khối kiến thức tối thiểu của các ngành đào tạo	19.0	31.4	24.3	20.3	5.0
6	Tính liên thông giữa các ngành, các bậc đào tạo	30.2	36.0	19.4	10.0	4.4

Biểu đồ 2.1. Kết quả khảo sát CBQL, GV, NTD về thực trạng mục tiêu của CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh được xác định rõ ràng, phù hợp với sứ mạng, tầm nhìn

Biểu đồ 2.2. Kết quả khảo sát CBQL, GV, NTD về thực trạng CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh có cấu trúc hợp lý, đảm bảo được các khối kiến thức tối thiểu của các ngành đào tạo

2.4.2. Thực trạng về hình thức, phương pháp đào tạo

2.4.3. Thực trạng về kiểm tra, đánh giá chương trình đào tạo

Bảng 2.2. Kết quả khảo sát của sinh viên về thực trạng kiểm tra, đánh giá CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ

TT	Nội dung tiêu chí	Mức đánh giá				
		Rất tốt (%)	Tốt (%)	Khá (%)	Trung bình	Yếu (%)

					(%)	
1	Việc đánh giá kết quả học tập của người học phù hợp với mức độ đạt được chuẩn đầu ra	10.0	35.4	38.1	16.7	3.3
2	Các quy định về đánh giá kết quả học tập (bao gồm thời gian, phương pháp tiêu chí, trọng số, cơ chế phản hồi) rõ ràng và được thông báo công khai	20,2	30.0	36.6	14.5	3.5
3	Các phương pháp KTĐG đa dạng, đảm bảo độ giá trị, tin cậy và sự công bằng.	20.0	26.4	38.1	13.5	3.0
4	Kết quả KTĐG kết quả học tập phản ánh đúng năng lực, trình độ của người học	17.6	30.0	38.1	10.3	4.0
5	Kết quả KTĐG được thông báo kịp thời tới người học	27.0	30.1	33.4	7.0	2.5

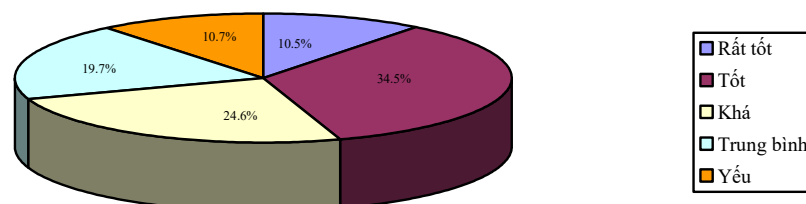
2.5. Thực trạng phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

2.5.1. Thực trạng phân tích nhu cầu theo tiêu chuẩn của AUN-QA

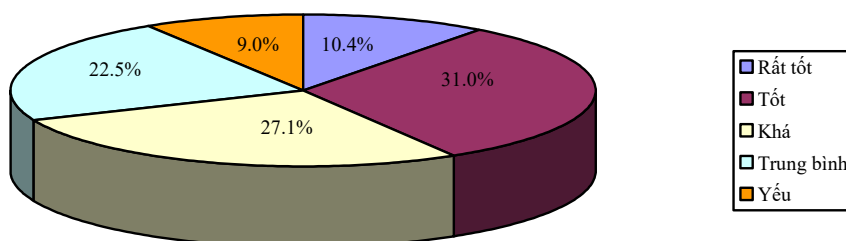
Bảng 2.3. Kết quả khảo sát CBQL, GV, NTD về thực trạng phân tích nhu cầu phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh theo tiêu chuẩn AUN-QA

TT	Nội dung tiêu chí	Mức đánh giá				
		<i>Rất tốt (%)</i>	<i>Tốt (%)</i>	<i>Khá (%)</i>	<i>Trung bình (%)</i>	<i>Yếu (%)</i>
1	Mở các mã ngành phù hợp với xu hướng xã hội	10.5	34.5	24.6	19.7	10.7
2	Phân tích, bám sát nhu cầu của các nhà tuyển dụng	10.4	31.0	27.1	22.5	9.0
3	Bám sát nhu cầu người học để xây dựng mô hình đào tạo phù hợp	11.0	32.0	23.8	22,0	11.2
4	Thông qua nhiều hình thức để nắm bắt nhu cầu	9.0	30.0	24.4	23.5	13.1
5	Nắm bắt nhu cầu đa ngành, đa lĩnh vực trong CTĐT ngoại ngữ	12.0	30.4	24.1	18.5	15.0

Biểu đồ 2.3. Kết quả khảo sát của CBQL, GV, NTD về thực trạng mở các mã ngành phù hợp với xu hướng xã hội

Biểu đồ 2.4. Kết quả khảo sát của CBQL, GV, NTD về thực trạng phân tích, bám sát nhu cầu của các nhà tuyển dụng

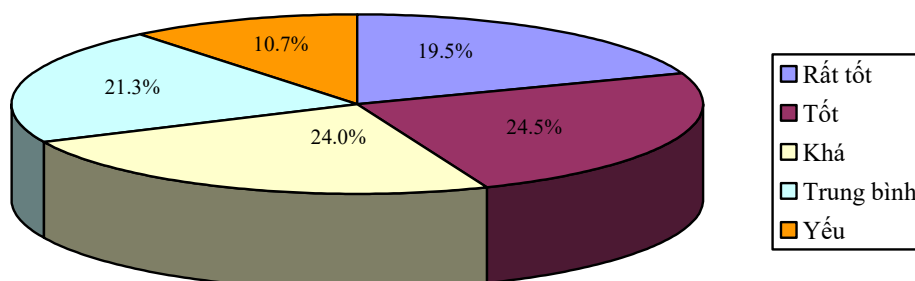
2.5.2. Thực trạng thiết kế chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

Bảng 2.4. Kết quả khảo sát của CBQL, GV, NTD về thực trạng thiết kế CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

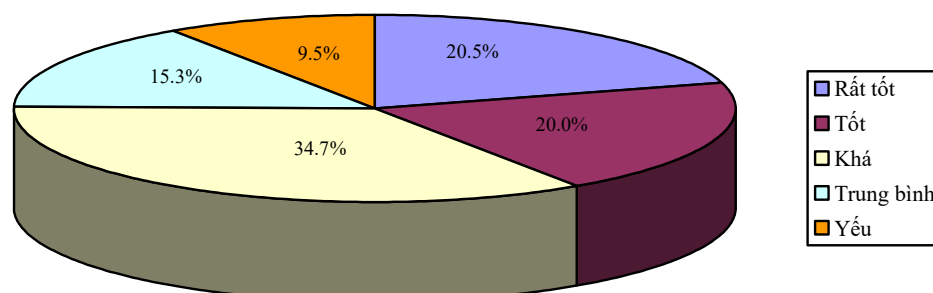
TT	Nội dung tiêu chí	Mức đánh giá				
		Rất tốt (%)	Tốt (%)	Khá (%)	Trung bình (%)	Yếu (%)
1	Ban hành chuẩn đầu ra cho từng ngành/chuyên ngành đào tạo với việc mô tả cụ thể về khả năng SV	19.5	24.5	24.0	21.3	10.7
2	Các CTĐT được thiết kế có mục tiêu chung, mục tiêu cụ thể, thời gian đào tạo, khối lượng kiến thức	20.5	20.0	34.7	15.3	9.5
3	Thiết kế CTĐT đảm bảo yêu cầu chung về tỉ lệ giữa các học phần tự chọn và các học phần bắt buộc	24.0	19.3	32.5	12.2	12.0
4	CTĐT được phân bổ cân đối, hợp lý giữa khối kiến thức lý thuyết và thực hành	18.3	21.7	27,3	19,6	13.1
5	Chương trình đào tạo được thiết kế theo hướng đảm bảo liên thông với các trình độ đào tạo và chương trình đào tạo khác.	20.0	20.5	22,1	18,4	9.0
6	Xây dựng lại CTĐT theo hệ thống đào tạo tín chỉ	30.5	14.5	31,3	17,6	6.1

7	Tuân thủ quy định xây dựng các nội dung CTĐT	45.0	14.0	22,1	13,4	5.5
---	--	------	------	------	------	-----

Biểu đồ 2.5. Kết quả khảo sát của CBQL, GV, NTD về thực trạng ban hành chuẩn đầu ra CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh với việc mô tả cụ thể về khả năng SV

Biểu đồ 2.6. Kết quả khảo sát của CBQL, GV, NTD về thực trạng CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh được thiết kế có mục tiêu chung, mục tiêu cụ thể, thời gian đào tạo, khối lượng kiến thức

2.5.3. Thực trạng thực thi chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

2.5.3.1. Thực trạng tổ chức thực hiện CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh

Bảng 2.5. Kết quả khảo sát của CBQL, GV về thực trạng tổ chức thực thi chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh

TT	Nội dung tiêu chí	Mức đánh giá				
		<i>Rất tốt (%)</i>	<i>Tốt (%)</i>	<i>Khá (%)</i>	<i>Trung bình (%)</i>	<i>Yếu (%)</i>
1	Tổ chức nghiệm thu và trình Hiệu trưởng duyệt trước khi tổ chức đào tạo	25.0	33.2	22.5	15.3	4.0
2	Xây dựng, triển khai tuyển sinh và tổ chức đào tạo theo các ngành, chuyên	20.2	26.8	27.4	22.3	3.3

	ngành					
3	Đảm bảo đề cương môn học, kế hoạch bài giảng và điều kiện trước khi thực thi chương trình.	10.5	27.5	28.4	21.3	12.3
4	Chỉ đạo đa dạng hóa hình thức, phương pháp đào tạo để thực hiện có hiệu quả CTĐT	16.2	25.8	26.2	24.3	7.5
5	Tổ chức các hoạt động dạy và học phù hợp để đạt chuẩn đầu ra	20.3	29.7	17.2	23.3	9.5
6	Các hoạt động dạy thúc đẩy rèn luyện các kỹ năng, nâng cao khả năng học tập suốt đời	20.5	21.5	32.3	18.6	7.1
7	Đánh giá các hoạt động giảng dạy của GV	24.6	18.4	22.2	27.3	7.5
8	Đổi mới phương pháp đánh giá kết quả học tập	24.3	20.7	18.2	24.3	12.5
9	Quản lý cập nhật, điều chỉnh chương trình đào tạo	16.3	23.7	20.5	27.4	12.1

2.5.3.2. Thực trạng nhân lực thực hiện CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh

Bảng 2.6. Kết quả khảo sát của CBQL, GV về thực trạng nhân lực thực hiện chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh

TT	Nội dung tiêu chí	Mức đánh giá				
		<i>Rất tốt (%)</i>	<i>Tốt (%)</i>	<i>Khá (%)</i>	<i>Trung bình (%)</i>	<i>Yếu (%)</i>
1	Đảm bảo nhân lực thực hiện CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh theo đúng biên chế	20.3	22.7	30.2	19.3	7.5
2	Xây dựng kế hoạch nhân sự đối với từng ngành đào tạo	12.3	25.7	26.1	22.4	12.5
3	Đội ngũ GV của nhà trường đảm bảo đạt yêu cầu về trình độ và chuẩn năng lực	21.5	21.5	33.4	18.3	5.3
4	GV được nhà trường, khoa và bộ môn bố trí giảng dạy đúng chuyên ngành và năng lực chuyên môn	20.3	23.7	27.2	19.3	9.5
5	Đội ngũ giảng viên được đảm bảo đồng đều về kinh nghiệm công tác chuyên môn và trẻ hoá	11.4	21.6	32.3	20.6	15.1
6	Tổ chức bồi dưỡng nhân lực thực hiện triển khai thực hiện CTĐT	11.3	20.7	22,2	21,3	14.5
7	Tuân thủ các khâu, các bước tuyển dụng, xây dựng, bồi dưỡng, đánh giá đội ngũ giảng viên, nhân viên.	15.2	22.8	28.2	22.3	11.5

2.5.3.3. Thực trạng hỗ trợ người học thực hiện CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh

Bảng 2.7. Kết quả khảo sát của sinh viên về thực trạng hỗ trợ người học thực hiện chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh

TT	Nội dung tiêu chí	Mức đánh giá				
		<i>Rất tốt (%)</i>	<i>Tốt (%)</i>	<i>Khá (%)</i>	<i>Trung bình (%)</i>	<i>Yếu (%)</i>
1	Hướng dẫn đầy đủ về quy chế và chương trình đào tạo	20.3	29.7	20.2	24.3	5.5
2	Thông qua nhiều hình thức để cập nhật, công khai CTĐT	15.8	18.2	21.1	27.3	7.5
3	Xây dựng, thực hiện đội ngũ cố vấn học tập cho sinh viên	15.4	22.6	30.4	18.3	13.3
4	Hướng dẫn đầy đủ các phương pháp học đại học, hướng dẫn sử dụng thư viện, phương tiện hỗ trợ	19.3	23.7	17.2	18.3	11.5
5	Nắm bắt, giải đáp thắc mắc của sinh viên trong quá trình đào tạo	17.0	20.0	30.3	20.6	12.1
	Hỗ trợ người tốt nghiệp có việc làm phù hợp	14.5	17.5	30.4	27.3	10.3

2.5.3.4. Thực trạng cơ sở vật chất hỗ trợ đảm bảo thực hiện CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh

Bảng 2.8. Kết quả khảo sát CBQL, GV về thực trạng hỗ trợ cơ sở vật chất đảm bảo thực hiện CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh

TT	Nội dung tiêu chí	Mức đánh giá				
		<i>Rất tốt (%)</i>	<i>Tốt (%)</i>	<i>Khá (%)</i>	<i>Trung bình (%)</i>	<i>Yếu (%)</i>
1	Bảo đảm đa dạng phong phú các nguồn tài liệu	20.7	24.3	22.2	23.3	5.5
2	Tổ chức bảo đảm công nghệ thông tin tra cứu phục vụ hoạt động đào tạo	16.5	18.5	20.2	26.3	8.5
3	Chỉ đạo bảo đảm cơ sở vật chất các phòng đa năng chuyên đào tạo ngoại ngữ	21.6	19.4	32.4	20.3	6.3
4	Nắm bắt nhu cầu, mức độ hài lòng của cán bộ, giảng viên, sinh viên trong sử dụng phương tiện kỹ thuật, cơ sở vật chất.	14.7	20.3	31.3	22.6	11.1
5	Cung cấp đầy đủ thiết bị tin học để hỗ trợ hiệu quả các hoạt động dạy và học, nghiên cứu khoa học và quản lý	15.0	20.0	33.4	21.3	10.3
6	Quản lý kiểm kê, đánh giá, định kỳ bổ sung cơ sở vật chất	18.4	22.6	29.2	19.3	10.5

2.5.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá thực hiện chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

Bảng 2.9. Kết quả khảo sát của CBQL, GV về thực trạng kiểm tra, đánh giá chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh

TT	Nội dung tiêu chí	Mức đánh giá				
		Rất tốt (%)	Tốt (%)	Khá (%)	Trung bình (%)	Yếu (%)
1	CTĐT của nhà trường được kiểm tra, đánh giá theo quy định	20.0	22.0	31.2	21.3	5.5
2	Kiểm tra, đánh giá CTĐT một cách toàn diện, thường xuyên, thông qua nhiều kênh	11.3	18.7	33.1	31.4	12.5
3	Đánh giá chất lượng của chương trình, sau mỗi khoá đào tạo CTĐT	15.5	19.5	32,4	23,3	9.3
4	Tuân thủ quy trình kiểm tra đánh giá bảo đảm công bằng, chính xác	18.2	16.8	31.3	26,6	7.1
5	Kịp thời, điều chỉnh, cải tiến CTĐT	16.6	18.4	33.4	21.3	10.3

2.6. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

Bảng 2.10. Thực trạng yếu tố ảnh hưởng đến phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

TT	Các yếu tố ảnh hưởng	Mức độ ảnh hưởng (%)			
		Rất nhiều	Nhiều	Ít	Không ảnh hưởng
1	Mục tiêu đào tạo	79,5	17,5	3,0	0
2	Đội ngũ giảng viên	56,7	35,0	8,3	0
3	Cơ sở vật chất, trang thiết bị	45,6	27,4	27,3	3,7
4	Xu thế hội nhập và yêu cầu nâng cao chất lượng học ngoại ngữ	75,8	15,2	7,2	1,8

2.7. Đánh giá chung

2.7.1. Ưu điểm và hạn chế, bất cập

2.7.1.1. Ưu điểm

2.7.1.2. Hạn chế, bất cập

2.7.2. Nguyên nhân bất cập, hạn chế

Tiểu kết Chương 2

CHƯƠNG 3

CÁC BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CỬ NHÂN NGÔN NGỮ ANH Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ TIẾP CẬN BỘ TIÊU CHUẨN CHẤT LƯỢNG CỦA AUN-QA

3.1. Bối cảnh, xu hướng phát triển và nguyên tắc đề xuất biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

3.1.1. Bối cảnh, xu hướng phát triển CTĐT ở các trường đại học ngoại ngữ

3.1.2. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

3.1.2.1. Đảm bảo tính kế thừa

3.1.2.2. Đảm bảo tính hiệu quả

3.1.2.3. Đảm bảo tính khả thi

3.1.2.4. Đảm bảo tính phát triển

3.2. Các biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

3.2.1. Phân tích nhu cầu, xác định mục tiêu chuẩn đầu ra CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA phù hợp với thực tiễn

3.2.1.1. Mục đích

Phân tích nhu cầu đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN – QA phù hợp với thực tiễn nhằm xây dựng CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA tại các trường đại học ngoại ngữ là yêu cầu tất yếu. Đây được coi là công việc quan trọng giúp người xây dựng, phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN – QA xác định được mục đích, mục tiêu giảng dạy và những phẩm chất năng lực cần có sinh viên đào tạo cử nhân ngoại ngữ một cách sát thực, chính xác, rõ ràng. Xác định được thực trạng về nhu cầu của xã hội, nhu cầu học tập bậc cử nhân ngoại ngữ để xây dựng, phát triển vào quá trình đào tạo của nhà trường; khảo sát mức độ tham gia của các lực lượng giáo dục khác.

3.2.1.2. Nội dung và cách thực hiện

3.2.1.3. Điều kiện thực hiện

3.2.2. Tổ chức thiết kế, xây dựng chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

3.2.2.1. Mục đích

Theo Bộ tiêu chuẩn kiểm định chất lượng của Mạng lưới đại học ASEAN – AUN, các trường ĐHNN thiết kế, xây dựng CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh cần phải lấy người học làm trung tâm; xác định chuẩn đầu ra rõ ràng cho từng chương trình cụ thể, sinh viên sau khi ra trường phải nắm được những kỹ năng và kiến thức cần thiết; sự thành công của CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh phải được đánh giá bằng những phản hồi của các bên liên quan, kết quả cuối cùng sẽ được Hội đồng quốc tế kiểm định. Việc kiểm định theo chuẩn AUN là sự khẳng định về chất lượng sản phẩm đầu ra của chương trình đào tạo trên hệ tham chiếu mang tính quốc tế, tạo điều kiện cho sinh viên tiếp cận công việc một cách dễ dàng, giúp người sử dụng lao động có một cơ sở tin cậy khi tìm kiếm nguồn nhân lực cho mình.

3.2.2.2. Nội dung và cách thực hiện

3.2.2.3. Điều kiện thực hiện

3.2.3. Xây dựng kế hoạch, tổ chức thực thi CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN – QA

3.2.3.1 Mục đích

Sau khi đã xác định nhiệm vụ và chuẩn hóa các phương pháp để hoàn thành nhiệm vụ đó, người ta tổ chức bước thực hiện công việc. Nhưng trong thực tế công việc, nhiều khi các quy định, quy chế chưa đáp ứng hay phù hợp hoàn toàn với các vấn đề phát sinh. Nếu tuân theo các quy định, quy chế một cách máy móc thì các điểm không phù hợp vẫn tồn tại hoặc phát sinh. Như vậy, cần phải cải tiến, đổi mới, cập nhật các quy định, quy chế và chỉ có ý thức, trình độ, kinh nghiệm của người thừa hành thì kế hoạch thực hiện mới thành công. Nguyên tắc tự nguyện và tính sáng tạo của mỗi thành viên trong tổ chức là một tác nhân không thể thiếu để luôn luôn cải tiến, nâng cao hiệu quả công việc ở từng bộ phận nói riêng và của tổ chức nói chung.

Đây là điều kiện cần, là yếu tố quyết định chất lượng của phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA. Một chương trình được thực thi tốt nhất khi các điều kiện để thực thi chương trình được chuẩn bị đầy đủ và thực hiện theo đúng kế hoạch đảm bảo mục tiêu đào tạo, chuẩn đầu ra của CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các

trường ĐHNN đã công bố.

3.2.3.2. Nội dung và cách thức thực hiện

3.2.3.3. Điều kiện thực hiện

3.2.4. Lựa chọn, xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ biên soạn, phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh có đủ năng lực, trình độ, kinh nghiệm và phẩm chất

3.2.4.1. Mục đích

Chất lượng, hiệu quả xây dựng, phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA suy đến cùng cũng phụ thuộc vào chính đội ngũ cán bộ, giảng viên, các lực lượng liên quan tham gia trực tiếp, gián tiếp biên soạn, xây dựng, phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh. Mục đích của biện pháp này nhằm lựa chọn đội ngũ biên soạn, phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh có đủ phẩm chất, năng lực đủ khả năng thực hiện tốt việc xây dựng, phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

3.2.4.2. Nội dung và cách thức thực hiện

3.2.4.3. Điều kiện thực hiện

3.2.5. Tăng cường kiểm tra, giám sát, đánh giá và điều chỉnh CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN – QA

3.2.5.1. Mục đích

Kiểm tra đánh giá và điều chỉnh thực hiện CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA thể hiện sự cam kết của trường đại học, cũng như của từng giáo viên phụ trách môn học về chất lượng của sản phẩm đào tạo cũng như hiệu quả của quá trình đào tạo, và cung ứng cho xã hội nguồn nhân lực tương xứng với những nguồn lực mà nhà nước, sinh viên đầu tư cho đào tạo và nghiên cứu trong các trường ĐHNN. Kiểm tra, đánh giá, điều chỉnh CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh trường ĐHNN trong khi thực thi chương trình, trong quá trình dạy học với mục đích thu nhận các ý kiến phản hồi từ các nguồn thông tin để chỉnh sửa, cập nhật và cải tiến hoàn thiện CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN – QA.

3.2.5.2. Nội dung và cách thức thực hiện

3.2.5.3. Điều kiện thực hiện

3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp

Mỗi nhóm biện pháp quản lý đều có vai trò, ý nghĩa riêng nhưng có mối quan hệ thống nhất, tác động qua lại lẫn nhau để thực hiện có hiệu quả phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA. Do đó, các nhóm biện pháp không nên thực hiện riêng lẻ, rời rạc mà cần được thực hiện đồng bộ để phát huy tác dụng tương hỗ của chúng.

3.4. Khảo nghiệm và thử nghiệm các biện pháp đề xuất

3.4.1. Khảo nghiệm các biện pháp đã đề xuất

3.4.1.1. Những vấn đề chung về khảo nghiệm các biện pháp đã đề xuất

- *Đối tượng khảo sát:* 96 CBQL, GV có nhiều kinh nghiệm trong phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA.

- *Phương pháp tính điểm*

Trên cơ sở phiếu đã xây dựng, nội dung phiếu đánh giá gồm hai khía cạnh đó là *tính cấp thiết* và *tính khả thi* của các biện pháp đề xuất trong luận án, được đánh giá theo 3 mức.

- *Nội dung khảo sát:* Đánh giá tính cấp thiết, khả thi của các biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA đã đề xuất thông qua bảng hỏi được thiết kế.

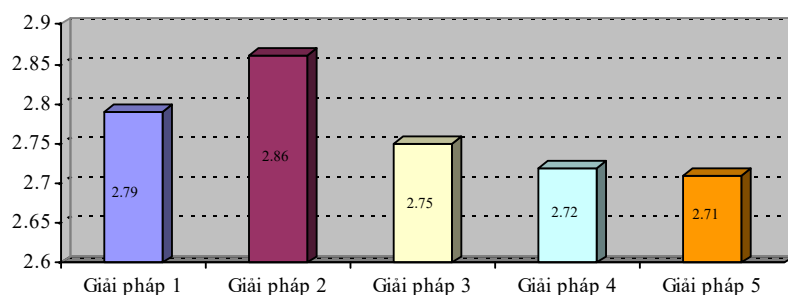
3.4.1.2. Kết quả khảo nghiệm về sự cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp đã đề xuất

Bảng 3.1. Kết quả kiểm chứng về mức độ cấp thiết của các biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

TT	Nội dung biện pháp	Tính cấp thiết				
		Rất cấp thiết	Cấp thiết	Không cấp thiết	Giá trị trung bình	Thứ bậc
		3	2	1	$\bar{X}$	Xi
1	Phân tích nhu cầu, xác định mục tiêu chuẩn đầu ra CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA phù hợp với thực tiễn	76	20	0	2.79	2
2	Tổ chức thiết kế, xây dựng chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA	83	13	0	2.86	1

3	Xây dựng kế hoạch, tổ chức thực thi chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA	72	24	0	2.75	3
4	Lựa chọn, xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ biên soạn, phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh có đủ năng lực, trình độ, kinh nghiệm và phẩm chất	70	26	0	2.72	4
5	Tăng cường kiểm tra, giám sát, đánh giá và điều chỉnh chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA	69	27	0	2.71	5
Trung bình					2.76	

Biểu đồ 3.1. Kết quả kiểm chứng về mức độ cấp thiết của các biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

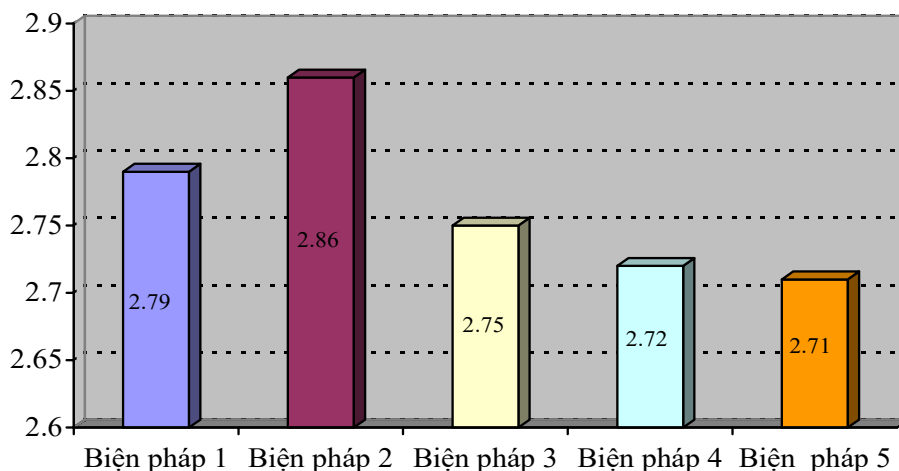

Bảng 3.2. Kết quả kiểm chứng về mức độ khả thi của các biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

TT	Nội dung biện pháp	Tính khả thi				
		Rất khả thi	Khả thi	Không khả thi	Giá trị trung bình	Thứ bậc
		3	2	1	$\bar{Y}$	Y_i
1	Phân tích nhu cầu, xác định mục tiêu chuẩn đầu ra CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA phù hợp với thực tiễn	76	20		2.79	1
2	Tổ chức thiết kế, xây dựng chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của	83	13		2.86	2

	AUN - QA					
3	Xây dựng kế hoạch, tổ chức thực thi chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA	72	24		2.75	3
4	Lựa chọn, xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ biên soạn, phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh có đủ năng lực, trình độ, kinh nghiệm và phẩm chất	70	26		2.72	4
5	Tăng cường kiểm tra, giám sát, đánh giá và điều chỉnh chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA	69	27		2.71	5
Trung bình					2.69	

Biểu đồ 3.2. Kết quả kiểm chứng về mức độ khả thi của các biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

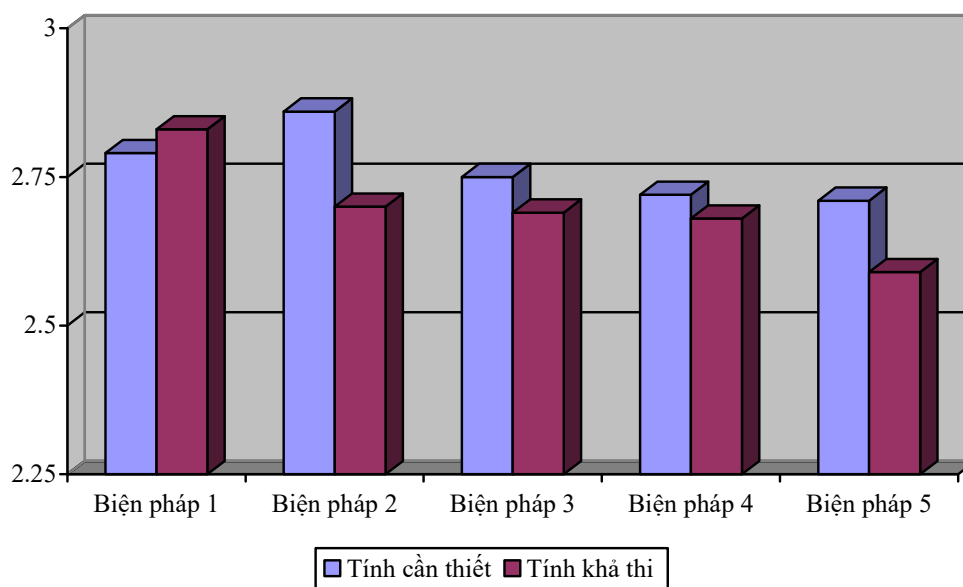

Bảng 3.3. Mối quan hệ giữa tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

TT	Các biện pháp đề xuất	Mức độ đánh giá					
		Tính cấp thiết		Tính khả thi		D	D ²
		X	Thứ bậc	Y	Thứ bậc		
1	Phân tích nhu cầu, xác định mục tiêu chuẩn đầu ra CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ	2.79	2	2.83	1	1	1

	tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA phù hợp với thực tiễn						
2	Tổ chức thiết kế, xây dựng CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA	2.86	1	2.70	2	-1	1
3	Xây dựng kế hoạch, tổ chức thực thi chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA	2.75	3	2.69	3	0	0
4	Lựa chọn, xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ biên soạn, phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh có đủ năng lực, trình độ, kinh nghiệm và phẩm chất	2.72	4	2.68	4	0	0
5	Tăng cường kiểm tra, giám sát, đánh giá và điều chỉnh CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA	2.71	5	2.59	5	0	0
Chung		2.76		2.69			2

Biểu đồ 3.3. Mối quan hệ giữa tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA

3.4.2. Thử nghiệm biện pháp đề xuất

Tác giả luận án lựa chọn thử nghiệm biện pháp “**Lựa chọn, xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ biên soạn, phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ**

Anh có đủ năng lực, trình độ, kinh nghiệm và phẩm chất” đề xuất trong luận án để tiến hành thử nghiệm tại Trường ĐHNN-ĐHĐN. Kết quả thử nghiệm:

Về nội dung sau khi bồi dưỡng đội ngũ biên soạn, phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh có đủ năng lực, trình độ, kinh nghiệm và phẩm chất theo tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA đại đa số GV đã nắm tốt những nội dung cần tìm hiểu đối tượng (hầu hết các nội dung đều đạt 70% trở lên).

Về sử dụng năng lực, trình độ, kinh nghiệm và phẩm chất theo tiêu chuẩn chất lượng của AUN - QA, tỷ lệ cũng tăng lên đáng kể: Có 74% GV trở lên trả lời đã làm thường xuyên.

Như vậy có thể kết luận biện pháp “Lựa chọn, xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ biên soạn, phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh có đủ năng lực, trình độ, kinh nghiệm và phẩm chất.” nói chung và việc bồi dưỡng đội ngũ biên soạn, phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh có đủ năng lực, trình độ, kinh nghiệm và phẩm chất là rất cần thiết.

Tiểu kết chương 3

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận

Trên cơ sở lý luận, thực trạng phát triển chương trình đào tạo ở các trường đại học ngoại ngữ và thực trạng phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ theo bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA, luận án đã đề xuất 05 biện pháp phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường đại học ngoại ngữ tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA hợp lý, khẳng định tính cấp thiết và khả thi cho việc áp dụng vào phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA. Phát triển CTĐT cử nhân ngôn ngữ Anh ở các trường ĐHNN tiếp cận bộ tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA là một phần đảm bảo chất lượng giáo dục tại các trường ĐHNN trong bối cảnh đổi mới giáo dục và đào tạo, hội nhập sâu rộng quốc tế hiện nay.

2. Khuyến nghị

2.1. Đối với Bộ Giáo dục và Đào tạo

2.2. Đối với các trường đại học ngoại ngữ

CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Lê Minh Hiệp, “*Biện pháp nâng cao chất lượng đào tạo ở Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng*”, Tạp chí Khoa học Giáo dục (Số 131, năm 2016), tr 93-96.
2. Lê Minh Hiệp, “[*Developing Curriculum of Bachelor at University of Foreign Language Studies in Vietnam*](#)”, International Journal of Science and Research (Vol.5 Issue 6, 2016), tr 2605-2609.
3. Lê Minh Hiệp, “*Một số biện pháp quản lý phát triển chương trình đào tạo tại Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng tiếp cận đảm bảo chất lượng của AUN-QA*”, Tạp chí Giáo dục (Số đặc biệt kỳ I tháng 7, năm 2016), tr 60-62.
4. Lê Minh Hiệp, “*Thực trạng phát triển chương trình đào tạo ở Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng đáp ứng tiêu chuẩn chất lượng của AUN-QA*”, Tạp chí Giáo dục (Số 435, kì I, 8/2018), tr 13-18.
5. Nguyễn Quang Giao, Huỳnh Ngọc Thành, Lê Minh Hiệp, “*Factors Affecting Scientific and Technological Activities: A Case of Universities in Vietnam*”, Journal of Entrepreneurship Education (Vol 23, Issue 3, 2020), tr 01-11.